

७७। |མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲུག་བརྟན་སྲུང་དང་སྐྱབས་དམག་གི་སྤྲིག་འཇུགས་དབུ་བརྟེན་ནས་
མི་ལོ་རྒྱུ་ལོ་ ༤༥ འཁོར་བའི་དུས་རྒྱུང་བཙའི་མཛད་སྐོའི་སྐོག་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་བོད་སྐོ་ཁ་ལྷགས་ཚ་གི་གྲུ་ཐང་དུ་རྒྱལ་
གཅིས་དཔའ་བོ་ཇ་སག་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟུ་གིས་མཚོག་གི་དབུ་མིང་འོག་བོད་ཚོས་ཁ་གསུམ་སྤྱི་
ས་ཁུལ་ཡོངས་ནས་དཔའ་མཛདས་བརྟུལ་བོད་ཅན་གྱི་དཔའ་ཚོད་རྣམས་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་
མཐུན་གྱིས་ཚུ་སྐད་དཔའ་བོའི་རྒྱ་ཚོགས་བརྟན་སྲུང་དང་སྐྱབས་དམག་གི་སྤྲིག་འཇུགས་བཙུགས་ཏེ་མི་
ལོ་རྒྱུ་ལོ་ ༤༥ འཁོར་བའི་དུས་རྒྱུང་དཔའ་ཅན་ཞིག་ཚགས་ཡོད། ལོ་འཁོར་དུས་རྒྱུང་བཙའི་
མཛད་སྐོར་ཕེབས་པའི་བཟུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཙོས་སྤྱི་མགོན་རྣམས་པ་དང་། ཚུ་སྐད་དཔུས་
སའི་རྒྱན་ལས་རྣམས་པ། མི་མང་བཅས་ཚང་མར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཁུལ་ཏེ་
འཚམས་འདྲིའི་བཟུ་གིས་བདེ་ལེགས་ལྷུ་ཡིན།

ཚུ་སྐད་སྤྲིག་འཇུགས་འདི་ཉིད་གྱིས་བོད་བརྟན་མིང་དང་། མི་རིགས། རང་དབང་རང་བཅོན་བཅས་ཀྱི་
ཚེད་དཔའ་རང་ལུས་མེད་གྱིས་སྐོས་གཏོང་ཚེན་པོས་རྒྱ་དམག་ལ་མར་གྲོས་ལ་ལན་འཚར་སྤྲིག་སྤྱི་རྒྱུ་
རིམ་པར་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏད་གདོང་ལེན་གྱིས་བོད་བརྟན་མིང་སྲུང་སྐྱོབ་སྲུང་ཞབས་འདེགས་མཛད་དུ་བྱུང་བ་
བརྟུབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉེ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ནང་དམག་
གི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་གདོང་ལེན་བྱས་པའི་དམིགས་བསམ་ལེ་ཚན་ཞིག་ཚགས་ཡོད་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་རྒྱབ་རྒྱ་མེད་པ་དེར་གིས་ཉམས་ཞིབ་པ་མང་པོས་ཉམས་ཞིབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གདོང་
སྐོབས་སྐྱེད་ཡུལ་དང་། ཨ་རིའི་གཞུང་གི་གསང་བའི་ཡིག་ཚད་དང་། རྒྱ་ནག་དམག་གི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་
ནང་ལའང་འཁོད་ཡོད།

བརྟན་སྲུང་དང་སྐྱབས་དམག་བོད་སྐོ་ཁ་ཁུལ་རྟེན་གཞི་བྱས་ནས་སྐོ་ཁའི་རྫོང་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱ་དམག་
ལ་འབྲུར་འཛོམས་དང་མཐར་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷ་སར་ཚོལ་
གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས། སྤྱི་ནོར་ལ་ཡོངས་ལ་སྐྱབས་མགོན་

ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གི་ཡ་སྐྱ་སྐྱའི་སྤྱང་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་དམག་གིས་པོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་བཅོན་བཟུང་བྱས་
 དང་དོ་རྒྱལ་གྱིས་ཞི་བའི་ཡུན་ལངས་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་ཉིན་བདུན་རྗེས་སྐྱ་ས་ནོར་བུ་སྤྱིར་ཁ་བས་
 སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གི་པོད་བཟུན་སྤྱིད་གྱི་བདེ་ཐབས་སྤྱད་རྒྱ་གར་འཕགས་
 དའི་ཡུལ་དུ་བཅོན་ཡོད་དུ་མ་ཐེབས་ཐབས་མེད་ལྷུང་སྐབས་ཡུར་པོད་སྐོ་ཁ་ཁུལ་ནས་ཐེབས་པས་
 གཙང་པེལ་ལྷུང་ལྷུང་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཟླ་ཆེན་ཁག་དང་རྒྱ་ཆེའི་པོད་རིགས་ཅམས་གྱི་ཕྱོགས་ལས་
 དསལ་བ་དང་། རྗེས་འདེད་རྒྱ་དམག་སྡོད་སྤྱལ་མང་པོར་འཐབ་རྒྱལ་རིམ་བ་བྱས་ཡོད། ལྷག་པར་ཡ་གོང་
 ས་ཡ་སྐྱ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གི་ཡ་སྐྱ་སྐྱའི་ཉེན་སྤྱང་གི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་སྐོ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ལྷག་
 དང་ལས་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྐྱབས་གནང་བར། ལོ་སྐབས་འདི་བཟུང་པར་གོལ་གྱི་བཟུང་རིམ་ཁོང་
 རྒྱུན་འདས་སུ་ལྷུང་བ་དང་མས་སྐོན་པོག་པ་སོགས་རྒྱལ་གཅེས་བརྒྱལ་པོད་ཅན་ཅམས་རྗེས་སུ་བྱ་
 དའི་སྐོ་ནས་ཁོང་ཅམས་པར་སྤྱིར་ཁོང་དུས་པའི་གཉིང་ནས་བྱས་འདུད་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱ་བས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱ་སྤེར་བཟུང་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གི་རྒྱ་གར་འཕགས་
 དའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་གདན་འདེན་ལུས་སྐབ་པར་བཞེན་པོད་བཟུན་སྤྱིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་དུས་ད་
 ལྱའི་བར་མི་འཛིག་པར་རྒྱུན་གནས་སྐབ་པ་ལྷུང་ཡོད། ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག་གིས་
 རྒྱགས་རྗེའི་གྱིབ་བསེལ་སྐྱམ་པོའི་འོག་བཅོན་ཡོད་དུ་པོད་མི་ཅམས་ལ་མང་གཙོ་གསོལ་སྐྱལ་གནང་
 ཞིང་། ཁུལ་ཁོངས་གཞིས་སྐྱར་ཁག་དང་དགོན་སྡེ་གྲ་ཚང་ཁག་སྐོབ་གྲ་ཁག་རིག་གཞུང་བཞི་གནས་
 ཁང་། དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་སྤྱིད་ཁག་སོགས་སྤྱིག་འཇུགས་མང་
 དག་ཅིག་སྤྱ་བརྒྱན་དུ་རྒྱ་གས་སྐབ་པ་ལྷུང་བ་ཚང་མས་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་གྱིས་རང་རེའི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་གོམས་གསེས་སོགས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱན་
 ཡོང་ཐབས་དང་། པོད་མིའི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་བཅས་གྱི་སོགས་ལ་སེམས་ཤུགས་ཆེ་བསྐྱེད་གྱིས་
 སུ་མ་སྤྱད་འབད་འབྱེད་སུ་ཡེད་བཞིན་པ་ནི་འཛམ་སྤྱིར་ནང་བཅོན་ཡོད་པ་གཞན་མང་པོས་མིག་རྣོས་ལུ་
 ཡུལ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་གི་ཡོད་པ་ནི་དགའ་སྐོམ་ཡེད་ལོས་སུ་ལྷུང།

དུས་གྱི་འགྱུར་བའོད་ལ་གཞིགས་པས་རྒྱ་སྐྱེད་བཟུན་སྤྱང་དང་ལྷངས་དམག་གི་སྤྱིག་འཇུགས་དེ་ཉིད་
 ལྱིས་སུ་དབྱས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐྱར་དུག་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་མཚན་སོག་དེབ་སྤྱིལ་གནང་སྟེ།
 འདས་པའི་དཔའ་པོ་དཔའ་པོ་ཅམས་གྱི་མཛད་རྗེས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཅམས་ཡིད་ལ་བྱན་བཞིན་སྤྱིག་

འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཕྱགས་འཕེད་དང་གནས་ཉེ་བོད་མིའི་ཚ་དོན་འཐབ་ཚོད་གཙོ་བོར་ཐོག་
ཚོགས་པའི་བྱ་གཞག་བཟང་པོ་གང་ཅིར་སྐོད་གཤེད་སྲུང་མ་སོང་བའི་ཕྱོགས་ཚད་མ་ནས་སྤར་སྤྲོད་
འབད་བཅོམ་གནང་བཞིན་པ་དང་། ཚུ་སྐྱོད་དུས་ས་ཡོངས་དང་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པའི་ལས་དོན་ལྟེན་
ཕྱོགས་དང་ཐོབ་ཐང་། དུས་ཚིག་སྤྱད་ས་འཛིན་ལྟེན་ཕྱོགས་བཅས་ཀྱི་སྤྲིད་གཞི་ཁག་གཉན་འབེབས་
ཀྱིས་གང་ཐག་གི་དབང་རྒྱུར་ལ་གཙོ་བོར་མི་བརྟེན་པར་ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་རྒྱུར་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་བཞིན་
པ་ལི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིག་ཉུང་ལོད། དཔལ་ཚུ་སྐྱོད་ལས་རིམ་པས་སྤྲིད་འཇུགས་ཀྱི་ལས་དོན་
ཡོངས་རྒྱུགས་ཚུགས་སྐོད་གནང་བ་ར་བསྐྱུགས་ལོས་སྲུང་མ་སོང་། དེ་བཞིན་ཚུ་སྐྱོད་ཀྱི་འཇུགས་ཀྱིས་མི་
རབས་ཀྱན་པ་དང་འབོམ་ཞན་རྣམས་ལ་འཚོ་སྤོང་དང་། མ་འོངས་པོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སོན་ཅན་
གཞོན་སློབ་གཉེད་གནང་བཞིན་པ་ཁག་ལ་སློབ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་མ་རྒྱུན་འགྲུལ་གནང་དང་གནང་སྲུས་
བཅས་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱུགས་བརྗོད་ལྷུ་སྤྲོད།

ལྷུ་ལ་བའི་ལྷུ་སྤྲོད་ཞབས་རིམ་གསོག་སྤྲོད་དང་བརྟེན་བཞུགས་བསྐྱུད་འབྲུལ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་
བོད་རྒྱལ་བསྐྱོད་མི་རིགས་བཅས་པར་ཐན་པ་སྤྲོད་པའི་བྱ་བ་མང་དག་ཅིག་དུས་ནས་དུས་སྲུ་
གསར་ཚོམ་གནང་བཞིན་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཆབ་སྲིད་རྒྱ་བྱེད་གཉན་འཐབ་ཆེ་བའི་སྐབས་
འདིར་ཚུ་སྐྱོད་ཀྱི་འཇུགས་ཀྱི་ལོས་ནས་པོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་སྲུ་སྤྲོད་བྱ་མཉམ་འདེགས་
ལྷུས་དང་ལྷུ་བཞིན་པ་བཅས་ཀྱིས། ཐོག་མར་མི་རབས་ཀྱན་པ་ཚོས་སྤྲོད་ཉེ་སྤྲིད་འཇུགས་
གསར་འཇུགས་གནང་བའི་དོན་གོ་ཚོད་པར་སྤྲུལ་བ་གསལ་སྤོན་སྤྲོད་པ་དང་། སྤྱད་ནས་ལྱང་སྤྲི་ལོར་
ལྷོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་ལས་སྤོན་ལོག་བོད་བསྐྱོད་མི་རིགས་དང་
བཅས་པའི་དོན་དུ་འབད་འབྲུངས་སྐོད་མེད་ཡོང་བའི་ལེ་སྤོན་ལྷུ་སྤྲོད།

མཐའ་དོན་སྤྲི་ལོར་ལྷོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དུས་རིམ་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་ཆེན་རྣམས་
སྤྲོ་ཆེ་ལྷུ་བས་པད་སྤྲིད་མཐའ་བརྟེན་ཅིང་། རྒྱལ་ཆེན་ལྷུ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལ་ལྷུས་
རྒྱུན་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྲུལ་དུ་གསལ་བ། མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐྱོད་ལྷུ་གི་ལྷུ་
སྤོ་མཐའ་དག་ལས་སྤོད་དོན་ཐན་ལྷན་པ་ཡོང་བའི་སྤོན་འབྲུལ་ལྷུ་སྤྲོད་བཅས།

བོད་མི་མང་སྤྲི་འབྲུས་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༧

